

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

وحید رحیبی

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

محمد سلطان حسینی^۱

دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

مینا مستحفظیان

دانشیار مدیریت ورزشی، مرکز تحقیقات طب ورزشی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

تاریخ ارسال: ۱۴۰۲/۹/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۴/۵

چکیده

هدف این پژوهش شناسایی ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی بود. روش پژوهش ترکیبی اکتشافی دو مرحله‌ای از نوع ابزارسازی بود. در بخش کیفی با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک اشباع نظری (۱۷ نفر از خبرگان حوزه مدیریت ورزشی) برای شناسایی دلایل بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی انتخاب شده‌اند و با آن‌ها مصاحبه انجام شد. ابزار مورد استفاده برای شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، مصاحبه نیمه ساختمند (با گروه‌های کانونی) و مطالعه اسناد بوده‌است. برای تأمین روایی از روش ارزیابی لاینوکلن و گویا و برای سنجش پایایی داده‌های کیفی در این پژوهش از روش پایایی بازآزمون استفاده شد و در در بخش کمی روش پژوهش توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری در بخش کمی تمامی مدیران سازمان‌های ورزشی بودند. ابزار مورد استفاده در بخش کمی، مقیاس محقق‌ساخته بر اساس شبکه تئوری داده بنیاد بخش کیفی بود. برای بررسی روایی صوری از نظر اساتید مدیریت ورزشی بهره گرفته شد و پایایی پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و مدل معادلات ساختاری برای بررسی برازش مدل پژوهش استفاده گردید. نتایج نشان داد که عوامل اقتصادی، عوامل سیاسی و عوامل اجتماعی به ترتیب با مقدار 0/58، 0/51 و 0/53 بر حکمرانی اقتصادی اثر گذار بودند. همچنین نتایج شاخص‌های مدل همگی از برازش مناسب برخوردار بود.

کلید واژگان: عوامل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، سازمان ورزشی، نظام حکمرانی

¹ / نویسنده مسئول: vahidraja30@gmail.com

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

Presenting a model for the economic governance system in sports organizations based on political, social and economic factors

Vahid Rajabi

Ph.D Candidate of Sport Management, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

Mohammad Sultan Hosseini¹

Associate professor of Sport Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Mina Mostahfezian

Associate professor of sport management, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

Abstract

The purpose of this research was to identify and provide a model for the economic governance system in sports organizations based on political, social and economic factors. The research method was a two-step exploratory combination of instrument making type. In the qualitative part, using the purposeful sampling method and the theoretical saturation technique, 17 experts in the field of sports management were selected to identify the reasons for improving the economic governance system in sports organizations based on political, social, and economic factors, and they were interviewed. The tool used to identify the reasons for the improvement of the economic governance system in sports organizations was based on political, social, economic factors, semi-structured interviews (with focus groups) and the study of documents. Goba and to measure the reliability of the qualitative data in this research, the retest method was used, and in the quantitative part, the descriptive-survey method was used. In the quantitative part, the statistical community was all the managers of the sports organizations. It was built on the basis of the qualitative part of the data theory. It was used to check the face validity of the sports management professors and the reliability of the questionnaire was confirmed through Cronbach's alpha. A structure was used to check the fit of the research model. The results showed that economic factors, political factors and social factors had an effect on economic governance with values of 0.58, 0.51 and 0.53 respectively. Also, the results of the model indices all had a good fit.

Keywords: Political, Social, and Economic Elements, Sports' Organizations, Governance System

مقدمه

عصر کنونی، عصر جهانی شدن، انقلاب اطلاعات و تولید دانش است. این عصر نیز مانند هر عصر دیگری شرایط و ایجابات خاص خود را دارد (پندی^۲، ۲۰۲۳). با توجه به این که محیط‌های رقابتی امروزی رو به رشد هستند و حرکت سازمان‌ها به سمت پیچیدگی و پویایی، شروع شده است، توانایی

^۱ .Corresponding Author: vahidraja3@gmail.com

^۲ Pandey

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

یادگیری زودتر و سریع‌تر از رقبا، تنها مزیت نسبی در دهه آینده خواهد بود و می‌بایست چشم اندازها و اهدا بلند مدت و کوتاه مدت سازمان‌ها به نوعی دیگر بررسی شود و خلاقیت و نوآوری به همراه استفاده از اطلاعات به روز باید جزء جدا نشدنی تصمیم‌گیری مدیران باشد و تنها سازمانی می‌تواند ادعای برتری و موفقیت کند که از قابلیت‌ها، تعهد، ظرفیت یادگیری کارکنان در تمام سطوح سازمان به بهترین نحو استفاده نماید (زارع، ۱۴۰۱). امروزه تغییرات گسترده‌ای در سطح جهان رخ داده است که این تغییرات تمامی حیطه‌ها از جمله سازمان‌ها را نیز تحت تاثیر قرار داده است (طاهری، ۱۴۰۰). شکل‌گیری سازمان‌های نوین، با ساختارهای جدید سبب شده است تا انواع مختلفی از سازمان‌ها ایجاد گردد. شکل‌گیری این سازمان‌ها سبب گردیده است تا بیش از پیش سازمان‌های فعلی را جهت تطابق با اصول سازمان‌های امروزی هدفمند نماید. به صورتی که همخوانی سازمان‌ها با اصول نوین سازمانی به عنوان یک دغدغه و نگرانی مشخص شده است (ژانگ^۱، ۲۰۲۰). یکی از مسائل کلیدی در خصوص سازمان‌های امروزی، نیاز این سازمان‌ها به تعامل منظم و یکپارچه با محیط است. به صورتی که رمز موفقیت سازمان‌های امروزی را تعامل آنان با محیط پیرامون خود و شناخت دقیق و جامع آنان از این محیط قلمداد نموده‌اند (لادی^۲، ۲۰۲۰) تعامل با محیط سبب می‌گردد تا ظرفیت‌های جدیدی به سازمان‌ها اضافه گردد که این ظرفیت‌ها در صورتی که به صورت مناسبی اجرایی گردد، سبب ارتقا عملکرد سازمان‌ها می‌گردد (شهباز^۳، ۲۰۲۲). شکل‌گیری این مساله و گستردگی سازمان‌ها سبب ایجاد حکمرانی شده است. نظام اقتصادی یکی از مهمترین نظام‌های اجتماعی اصلی است؛ چرا که در ایجاد ساختار اجتماعی، به عنوان یک کل دخالت دارد. نظام اقتصادی شاهرگ توسعه اجتماعی، تکیه‌گاه آن است و در رابطه میان فعالیت اقتصادی و دیگر فعالیت‌ها و مظاهر مربوط به وجود اجتماعی انسان تجلی می‌کند. حکمرانی اقتصادی عنوانی است که در آنجا تولید و کاربرد دانش برای یک بخش مهم در رشد اقتصادی و خلق رفاه و ثروت مشارکت دارد، در حالی که عوامل سنتی تولید که عبارتند از نیروی کار، سرمایه، مواد خام کارافرینی همچنان با اهمیت باقی می‌مانند، دانش عامل اصلی است که باعث ایجاد رشد و خلق ارزش جدید

^۱ Zhang

^۲ Ladi

^۳ Shahbaz

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

برای رقابتی‌بودن خواهد بود (فرازمند^۱، 2023). حکمرانی اقتصادی به سیستم نهادها و رویه‌هایی اطلاق می‌شود که برای دستیابی به اهداف اتحادیه در زمینه اقتصادی، یعنی هماهنگی سیاست‌های اقتصادی برای ارتقای پیشرفت اقتصادی و اجتماعی ایجاد شده‌است. بحران‌های مالی، مالی و اقتصادی که در سال 2008 آغاز شد، نشان داد که اتحادیه اروپا به مدلی مؤثرتر از مدیریت اقتصادی نسبت به هماهنگی اقتصادی و مالی موجود تا آن زمان نیاز دارد (خدایاروف^۲، 2022). تحولات در حاکمیت اقتصادی، که هنوز ادامه دارد، شامل هماهنگی و نظارت تقویت‌شده بر سیاست‌های مالی و اقتصاد کلان و ایجاد چارچوبی برای مدیریت بحران‌های مالی است (بیلی^۳، 2023). بنابراین حکمرانی اقتصادی شامل فرآیندهایی است که از طریق حمایت از حقوق مالکیت، اجرای قراردادها و انجام اقدامات جمعی برای ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی و سازمانی مناسب، از فعالیت‌های اقتصادی و معاملات اقتصادی حمایت می‌کند. این فرآیندها در داخل نهادها، رسمی و غیررسمی انجام می‌شود (گالی^۴، 2023) حوزه حاکمیت اقتصادی به مطالعه و مقایسه عملکرد نهادها و مختلف در شرایط مختلف، سیر تحول این نهادها و انتقال از مجموعه‌ای از نهادها به مجموعه دیگری می‌پردازد. (کریسوگلو^۵، 2023) بنابراین ساختار و کارکرد یک نظام اقتصادی به عنوان یکی از مهمترین ارکان هر نظام حکومتی، نقش به‌سزایی در شکل‌دهی سایر ابعاد آن نظیر فرهنگ، سیاست، معیشت و مدل پیشرفت دارد. پدیده‌هایی مثل فقر و ثروت، عدالت و بی‌عدالتی و امثالهم همگی تحت تأثیر نوع، ساختار و محتوای نظام اقتصادی قرار دارند (زارع و همکاران، 1401). از این رو، مطالعه و ارزیابی مستمر نظام‌های اقتصادی، نقش مؤثری در تعیین جهت‌گیری‌های هر کشور دارد. در کشور ما، قانون اساسی، نظام اقتصادی را به سه رکن اصلی، شامل اقتصاد دولتی، اقتصاد تعاونی و اقتصاد بخش خصوصی تقسیم کرده‌است و کلیه فعالیت‌های اقتصادی در درون این بستر سه‌گانه انجام می‌شود (میمنت‌آبادی، 1399). توسعه اقتصادی، برای رشد پایدار هر جامعه، امری حائز اهمیت است. توسعه اقتصادی عبارت است از افزایش مداوم ظرفیت تولید یک جامعه که بر اساس

^۱ Farazmand

^۲ Khudoyarov

^۳ Bailey

^۴ GALLI

^۵ Chrissyogelos

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

تکنولوژی پیشرونده پیریزی شده باشد (سیلواستر و تیرکا^۱، 2019). در تعریف دیگر توسعه اقتصادی عبارت است از رشد همراه با افزایش ظرفیت‌های تولیدی اعم از ظرفیت‌های فیزیکی، انسانی و اجتماعی. در توسعه اقتصادی، رشد کمی تولید حاصل خواهد شد، اما در کنار آن، نهادهای اجتماعی نیز متحول خواهند شد، نگرش‌ها تغییر خواهد کرد، توان بهره‌برداری از منابع موجود به صورت مستمر و پویا افزایش یافته، و هر روز نوآوری جدیدی انجام خواهد شد (ویانا^۲، 2018).

یکی از حوزه‌های مهم در هر جامعه‌ای ورزش است که نقش مهم و اساسی را می‌تواند در جوامع ایفا نماید. اثرات مستقیم اقتصادی ورزش، اثراتی چون تولید کالاها و خدمات ورزشی، صادرات و واردات، هزینه‌های خانوار، ایجاد اماکن و تسهیلات، تبلیغات، مشارکت در بازار بورس، پوشش رسانه‌ای، اشتغال، جذب گردشگر و حامیان مالی را شامل می‌شود و اثرات اقتصادی غیر مستقیم ورزش نیز در زمینه‌هایی چون ارتقاء سلامتی جامعه، کاهش هزینه‌های درمان و به تبع آن توسعه برنامه‌های ملی سلامت، کاهش بزهکاری‌ها، کاهش غیبت کارکنان و افزایش عملکرد و بهره‌وری آن‌ها مدنظر قرار می‌گیرد (یوئن^۳، 2008).

ورزش یکی از صنایع مهم در عرصه بین‌المللی است که امروزه کمک‌های فراوانی به اقتصاد جوامع مختلف کرده است. رشد ورزش در تمامی عرصه‌ها و گسترش آن در تمامی گروه‌ها سبب گردیده است تا صنعت ورزش به عنوان یک صنعت مهم در جهان شناخته گردد. گستردگی ورزش باعث شده است تا امروز شاهد شکل‌گیری صنعت ورزش به صورت گسترده باشیم (میر^۴ و همکاران، 2018). صنعت ورزش نوعی از صنایع اقتصادی موجود در سطح جهان است، که در آن افراد، شرکت‌ها، کسب‌وکارها و سازمان‌های درگیر در تولید، تسهیل، ترویج یا سازماندهی بر فعالیت‌های ورزشی متمرکز می‌باشند. صنعت ورزش، با فراهم آوردن امکانات پیشرفته و قابل دسترس، تجهیزات، کالا، خدمات و حمایت‌های مالی، نقش مهمی در توسعه ورزش دارد (محمدی، 1399).

^۱ Silvestre & Țircă

^۲ Vianna

^۳ Yuen

^۴ Meier

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

استفاده از ظرفیت‌های صنعت ورزش می‌تواند سبب رشد شاخص‌های اقتصادی در کشورهای مختلف گردد. بررسی آمارهای موجود در خصوص صنعت ورزش نشان‌گر این واقعیت است که هر ساله شاهد رشد روز افزون این صنعت می‌باشیم. حیطه‌های مختلف صنعت ورزش امروزه شاهد پیشرفت‌های گسترده‌ای شده است. امروزه تنها صنعت پزشکی ورزشی در سال 2016 حدود 10 میلیارد دلار به واسطه 82697 کسب و کار درآمد ایجاد کرده است؛ درآمد صنعت ورزش در آمریکای شمالی از 60/5 میلیارد دلار در سال 2014 به 73/5 میلیارد دلار در سال 2019 رسیده است. گسترش رسانه‌ها و فضاهای مجازی سبب گردیده است تا صنعت ورزش و رسانه نیز ارتباطات تنگاتنگی با یکدیگر داشته باشند. از طرفی رسانه‌ها و فضای مجازی سبب بهبود و ارتقاء درآمد صنعت ورزش شده است (ژانگ^۱ و همکاران، 2018). بخشی (1401) در تحقیقی با عنوان بررسی اثر نظام سیاسی و منابع طبیعی بر کیفیت حکمرانی اقتصادی که با تدوین یک چارچوب تحلیلی و ارائه نتایج تجربی نشان داده می‌شود که حضور منابع طبیعی در نظام‌های دموکراسی، اثر منفی بر کیفیت حکمرانی اقتصادی نداشته است. بلکه کیفیت دموکراسی عامل تعیین کننده در شکل‌گیری کیفیت نهادهای مرتبط با حکمرانی اقتصادی بوده است. در مقابل، حضور منابع طبیعی در نظام دیکتاتوری متمرکز که قدرت سیاسی به طور انحصاری در اختیار یک فرد قرار دارد، اثر منفی بر کیفیت حکمرانی اقتصادی داشته است اما چنین اثری در دیکتاتوری‌های غیرمتمرکز که قدرت سیاسی بین اعضا گروه حاکم تقسیم شده است، مشاهده نمی‌شود. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد در کنار نوع نظام سیاسی، نوع منبع طبیعی نیز در شکل‌گیری پدیده شومی منابع موثر است. تحلیل حساسیت بیانگر پایداری نتایج نسبت به تغییر متغیر وابسته، افزودن متغیرهای کنترل و تغییر نمونه است. زارع (1401) تحقیقی با عنوان مستند سازی دانش تجربی مدیران ورزشی: رویکرد کلان به توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران را انجام دادند که در این پژوهش چهار مقوله ایجاد اسپین اف های ورزشی، برونسپاری در نهادهای ورزشی، جمع سپاری در نهادهای ورزشی و توسعه بلاک چین‌های ورزشی که می‌تواند بر توسعه اقتصادی تأثیر بگذارد، مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین توسعه زیر ساخت های ورزشی، توسعه گردشگر ورزشی، ترانسفر بازیکنان و مربیان، میزبانی رویدادهای ورزشی، کمک‌های بین المللی، حقوق بین المللی و محبوبیت ورزش به عنوان عوامل اصلی زمینه ای معرفی شدند. عوامل تحریم‌ها و عوامل عدم فضای باز اقتصادی به عنوان مقوله های

^۱ Zhang

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

مداخله‌گر در نظر گرفته شده است و مقوله محوری شامل دموکراسی اقتصادی، اقتصاد اشتراکی، اقتصاد سبز، اقتصاد اجتماعی و رشد اقتصادی شناخته شدند؛ و بخش آخر مدل توسعه اقتصادی شامل پیامدهای بود که توسعه فرهنگ و تصویر ملی، توسعه سیاست‌گذاری‌ها در ورزش، توسعه عوامل ساختاری، توسعه تعامل‌گرایی، توسعه اجتماعی و توسعه حامیان شناسایی شد.

گالی (2023) در تحقیقی با عنوان نقش سرمایه‌گذاری‌های عمومی در چارچوب حاکمیت اقتصادی اتحادیه اروپا به این نتیجه رسید که حاکمیت اقتصادی باعث می‌شود که اتحادیه اروپا به خوبی از سرمایه‌های فکری، انحصارات و علم و دانش کشورهای عضو استفاده بهتری نماید. خدیاراف (2022) در تحقیقی با عنوان بهبود حکمرانی اقتصادی در اقتصاد بازار، به این نتیجه رسید که، سه راهبرد پیشنهاد شده است تا راه توسعه پایدار اکوسیستم اقتصاد به اشتراک گذاشته شود: همبستگی با منافع متقابل، همکاری برای موفقیت مشترک و تعهد به مسئولیت اجتماعی را پیشنهاد می‌کند. پرینوس (2022) در تحقیقی با عنوان کاربرد اخلاق تجاری و قانون تجارت در دموکراسی اقتصادی که بر پایداری تجارت تأثیر می‌گذارد به این نتیجه رسید که قانون تجارت بر دموکراسی اقتصادی تأثیر معناداری دارد و همچنین اخلاق تجاری بر دموکراسی اقتصادی تأثیر معنادار دارد. هی (2021) در تحقیقی با عنوان شیوه نوآوری مدیریت منابع انسانی پلتفرم اقتصاد اشتراکی در برابر پس‌زمینه اقتصاد دیجیتال و کارآفرینی و توسعه اقتصاد به این نتیجه رسید که تجارت الکترونیک و اقتصاد اشتراکی بر رونق کارآفرینی و توسعه اقتصادی تأثیر دارد و تجارت الکترونیک و اقتصاد اشتراکی بر بهبود فضای کسب و کار در شرکت‌ها تأثیر دارد. راشرا (2021) در تحقیقی با عنوان جنبه‌های اقتصادی منحصر به فرد ورزش به این نتیجه رسید که اقتصاد ورزش را منحصر به فرد از اقتصاد سایر صنایع نشان می‌دهد. این مفاهیم عبارتند از: (1) تأثیر قوانین برای تقویت تعادل رقابتی، (2) مسئله انحصار طبیعی در لیگ‌های ورزشی، (3) انواع منحصر به فرد موانع ورود به این لیگ‌های انحصاری، (4) فرض سود و به حداکثر رساندن، (5) سهم نسبتاً بزرگی از ذهن اختصاص داده شده به ورزش، (6) محصولی که ورزش می‌فروشد، (7) تماشای ورزش (8) قیمت‌گذاری، و (9) رفتار ضد انحصار ویژه‌ای که به لیگ‌های ورزشی به عنوان جنبه‌های اقتصادی منحصر به فرد ورزش شناسایی شد. ماهاپوترا^۲ (2021) در تحقیقی با عنوان "کاربرد اخلاق تجاری و قانون تجارت در دموکراسی اقتصادی که بر پایداری تجارت تأثیر می‌گذارد" به این نتیجه رسید که قانون تجارت

^۱ Rascher,

^۲ Mahapatra

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

بر دموکراسی اقتصادی تاثیر معناداری دارد و همچنین اخلاق تجاری بر دموکراسی اقتصادی تاثیر معنادار دارد.

اسکامیلا^۱ (2021) در تحقیقی با عنوان عملکرد اقتصادی در باشگاه‌های ورزشی اسپانیا: جهت‌گیری کارآفرینانه تیم‌های حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای به این نتیجه رسید که جهت‌گیری کارآفرینانه بر عملکرد اقتصادی باشگاه‌های ورزشی تاثیر دارد. باشگاه ورزشی حرفه‌ای در سطوح بالای کارآفرینی و باشگاه‌های ورزشی آماتور در نتایج سطوح پایین عملکرد اقتصادی حضور دارند. تماس (2020) در تحقیقی با عنوان مسابقه به عنوان فناوری حاکمیت اقتصادی جهانی به این نتیجه رسید که گذشته و تاریخچه سازمان‌ها می‌تواند باعث توسعه اقتصادی و حکمرانی اقتصادی شود. بعضی از سازمان‌ها با گذشته خوب باعث می‌شوند که فناوری‌های اقتصادی را خریداری و باعث رونق اقتصادی گردد. با توجه به تفاوت‌هایی که در دیدگاه‌ها، اهداف و خواسته‌های مدیران و مسئولین ورزشی با مدیران شرکت‌های خصوصی در توجه به حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های دولتی کشور باعث شده است تا امروزه شاهد برخی تصمیم‌گیری‌هایی حیاتی در بخش مختلف سازمان‌های دولتی باشیم. از طرفی نبود مطالعات جامع در خصوص حکمرانی اقتصادی سبب گردیده است تا شواهد کافی در این خصوص ایجاد نگردد. به عبارتی عدم مطالعه در خصوص حکمرانی اقتصادی باعث شده است تا دغدغه توجه به این پدیده وجود نداشته باشد. این مساله سبب گردیده است تا تحقیق حاضر با هدف ارائه مدل حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های دولتی باشد. لذا تحقیق حاضر با هدف ارائه مدل بهبود حکمرانی اقتصادی در ورزش کشور با رویکرد اقتصاد مقاومتی و شرایط تحریم ها، سعی در پاسخ به این سوال دارد که، مدل بهبود حکمرانی اقتصادی در ورزش کشور با رویکرد اقتصاد مقاومتی و شرایط تحریم ها به چه صورت می‌باشد؟

روش پژوهش

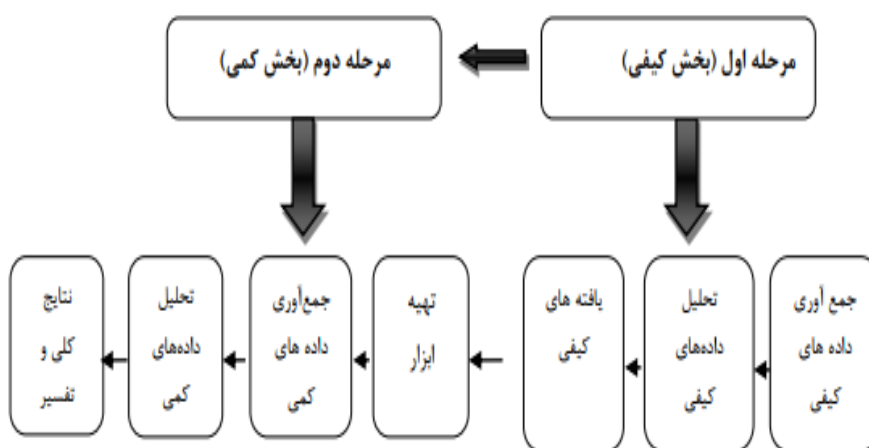
با توجه اینکه هدف پژوهش حاضر مطالعه عمیق شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی است، طرح آن از طرح‌های ترکیبی است و روش آن، با توجه به اینکه از قبل الگویی وجود نداشته و پژوهشگر درصدد کشف این الگو بود است، از مدل‌های ترکیبی اکتشافی متوالی (کیفی - کمی) است و چون در پی ساخت ابزاری^۲ برای سنجش شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در

^۱ Escamilla

^۲ Sequential exploratory mixed method- Instrument development

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی بر اساس داده‌های بخش کیفی است، از نوع اکتشافی متوالی-ابزار سازی است. از این رو ابتدا روش شناسی و تحلیل بخش کیفی و سپس روش شناسی و تحلیل بخش کمی پژوهش به تفکیک ارائه می‌شود و در بخش نتیجه‌گیری، نتایج به دست آمده در هر دو بخش با هم ادغام و ارائه خواهد شد.

شکل 1. فرآیند تحقیق ترکیبی اکتشافی متوالی از نوع ابزارسازی

الف) روش‌شناسی بخش کیفی

روش پژوهش در بخش کیفی مطالعه موردی کیفی است و مشارکت کنندگان خبرگان حوزه مدیریت ورزشی هستند. با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک اشباع نظری، آگاهی دهندگان کلیدی (شامل ۱۷ نفر از خبرگان حوزه مدیریت ورزشی) برای شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی انتخاب شده‌اند و با آنها مصاحبه به عمل آمده است. ابزار مورد استفاده برای شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، مصاحبه نیمه ساختمند (با گروه‌های کانونی) و مطالعه اسناد بوده است. برای تامین روایی و پایایی مطالعه از روش ارزیابی لینکلن و

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

گوبا استفاده شد. بدین منظور چهار معیار اعتبار (باورپذیری)، انتقال پذیری، اطمینان پذیری و تأییدپذیری برای ارزیابی در نظر گرفته شد و برای دستیابی به هریک از این معیارهای، اقدامات زیر انجام گرفت:

۱. اعتبارپذیری: معادل روایی در پژوهش‌های کمی است. بدین منظور، پرسش‌ها را اساتید راهنما و مشاور تأیید کردند که میزان موثق بودن داده‌های پژوهش را به حد قابل قبولی افزایش داده است (کرسول و پلانکلارک، ۲۰۰۷).
۲. انتقال پذیری: جایگزین اعتبار بیرونی در پژوهش‌های کمی است. برای این منظور یافته‌های پژوهشی توسط دو متخصص در حیطه اخلاق سازمانی که در پژوهش مشارکت نداشتند، مورد بررسی قرار گرفتند (کرسول و پلانکلارک، ۲۰۰۷).
۳. اطمینان پذیری: معادل پایایی در پژوهش کمی است و به منظور ایجاد اطمینان پذیری، جزئیات پژوهش و یادداشت برداری‌ها ثبت و ضبط شد (کرسول و پلانکلارک، ۲۰۰۷).
۴. تأییدپذیری: به معنای پرهیز از سوگیری است. بدین منظور تمامی مراحل به دقت ثبت و ضبط شده و همه مستندات به صورت پیوست در اختیار و تأیید اساتید قرار گرفته است (کرسول و پلانکلارک، ۲۰۰۷).

برای اخذ مجوز مورد نیاز برای انجام دادن مصاحبه با افراد کانونی، اقداماتی صورت گرفت که در این بخش پس از جلب همکاری صاحب نظران کلیدی برای مصاحبه و جلب اعتماد آنان رای دادن اطلاعات لازم، در زمان مقرر مراجعه و اطلاعات لازم گردآوری شده است. تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌های انجام شده، با روش تحلیل داده بنیا انجام گرفته است (استراوس و کوربین، 1998).

همچنین برای سنجش پایایی داده‌های کیفی در این پژوهش از روش "پایایی بازآزمون" استفاده شد که به میزان سازگاری طبقه بندی داده‌ها در طول زمان اشاره دارد. این شاخص را می توان زمانی محاسبه کرد که یک کدگذار یک متن را در دو زمان متفاوت کدگذاری کرده باشد. برای محاسبه پایایی بازآزمون از میان مصاحبه‌های انجام گرفته چند مصاحبه به عنوان نمونه انتخاب شده و هر کدام از آن‌ها در یک فاصله زمانی کوتاه و مشخص دوباره کدگذاری می‌شوند؛ سپس کدهای

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

مشخص شده در دو فاصله زمانی برای هر کدام از مصاحبه‌ها با هم مقایسه می‌شوند و از طریق میزان توافقات و عدم توافقات موجود در دو مرحله کدگذاری، شاخص ثبات برای آن پژوهش محاسبه می‌گردد. در هر کدام از مصاحبه‌ها، کدهایی که در دو فاصله زمانی با هم مشابه هستند با عنوان توافقی و کدهای غیرمشابه با عنوان عدم توافق مشخص می‌شوند. شاخص پیشنهادی زیر را برای محاسبه پایایی بازآزمون بین کدگذاری‌های پژوهشگر در دو فاصله زمانی پیشنهاد داده است.

$$\text{درصد پایایی} = \frac{\text{تعداد توافقات} * 2}{\text{تعداد کل کدها}} * 100\%$$

پژوهشگر در حین انجام این پژوهش و در جریان کدگذاری مصاحبه‌ها چند مصاحبه را به عنوان نمونه در یک فاصله ۸ روزه مورد کدگذاری مجدد قرار داد. با مراجعه به کدهای اولیه استخراج شده از آن مصاحبه‌ها و کدهای مجدد آنها جدول زیر به دست آمده است.

جدول ۱: پایایی بازآزمون در بخش کیفی تحقیق

ردیف	عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی بازآزمون (درصد)
1	P1	23	11	7	:95
2	P2	21	8	4	:76
3	P3	26	12	8	:92
	کل	70	31	19	:87

یافته‌های بخش کیفی

داده‌های کیفی پژوهش از طریق فرایند کدگذاری، تحلیل شد. مراحل تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز، کدگذاری محوری (مدل پارادایمی استراس و کوربین) و کدگذاری گزینشی (انتخاب یک مقوله محوری به عنوان مقوله اصلی و مشخص کردن ارتباط بین هر یک از مقوله‌های محوری) انجام و به عرضه پارادایم منطقی یا تصویر تجسمی از نظریه در حال تکوین پایان یافت.

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

نتایج حاصل از 17 مصاحبه که تا حد اشباع نظری ادامه یافت و از طریق تحلیل محتوا و کدگذاری باز، محوری انجام شد. جدول شماره 2 نتایج مربوط به بخش کیفی را به نمایش گذاشته است.

مرحله دوم کدبندی داده‌ها به کدبندی محوری مرسوم است. در این مرحله، کدهای باز به صورت یک شبکه با هم در ارتباط قرار می‌گیرند. همانگونه که ملاحظه می‌شود در ضمن انجام تجزیه و تحلیل، پژوهشگر به کدهای اولیه متعددی دست یافته‌است. وقتی در داده‌ها پدیده خاصی را مشخص کردیم آنگاه می‌توانیم مفاهیم را بر محور آن‌ها گروه‌بندی کنیم. در جدول شماره 5، کدگذاری‌های محوری به صورت ترکیبی و محتوای هر یک از آن‌ها قید شده است.

جدول 2: یافته‌های کدگذاری‌های محوری و فراوانی کدهای استخراج شده

فراوانی	کدگذاری باز	کدگذاری محوری
9	نگاه بلند مدت مدیران به مساله اقتصاد در پاسخ به شرایط تحریم	عوامل اقتصادی
10	جلوگیری از بروز بدهی‌های بین‌المللی	
11	تعامل با فدراسیون‌های بین‌المللی جهت ایجاد حمایت‌های مالی	
8	ساماندهی نظام باشگاهی کشور در پاسخ به دور زدن تحریم‌ها	
11	افزایش نفوذ و قدرت سازمان‌های ورزشی کشور در سطح جهانی	
8	پیاده‌سازی پروکراسی اقتصادی جهت دور زدن تحریم‌ها	
9	کاهش قوانین انحصارگرایانه در جهت تسهیل فعالیت‌ها در شرایط تحریم‌ها	عوامل سیاسی
9	گسترش حمایت‌های قانون و نیاز دست‌اندرکاران اقتصادی در ورزش حرفه‌ای	
8	ارتقا سیاست‌های عمومی دولت در باشگاه‌های ورزشی در پاسخ به شرایط تحریم	
12	بهبود ترکیب اقتدار و مشروعیت در ورزش	
10	اعمال حاکمیت باشگاه‌های ورزشی در عین حال کارآمد	
8	بسترسازی جهت جلب مشارکت‌های مردمی	عوامل اجتماعی
9	ایجاد مشوق‌های مالیاتی شفاف جهت سرمایه‌گذاری در ورزش	
7	تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد در باشگاه‌های ورزشی در شرایط تحریم	
8	توجه باشگاه‌های ورزشی به منافع جامعه	

استناد به نتایج کدبندی محوری و مفاهیم مشترک بین مقوله‌های مورد نظر داشت مقوله به نام‌های، عامل اقتصادی، سیاسی و اجتماعی شناسایی شد. لازم به ذکر است تعدادی از کدهای باز شناسایی شده به دلیل اینکه معادل مشترکی برای آن‌ها پیدا نشد و امکان اینکه آن‌ها را به یک سطح انتزاعی تر انتقال داد، وجود نداشت از مجموع کدهای باز کنار گذاشته شد.

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

ب. روش‌شناسی بخش کمی پژوهش

در بخش کمی از روش پژوهش توصیفی، از نوع همبستگی و روش اجرا به صورت میدانی است. هدف از انجام این مرحله، تدوین الگو شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی در مرحله کیفی بوده است. جامعه آماری این تحقیق کلیه مدیران سازمان‌های ورزشی می‌باشد که با توجه به حجم نمونه کوکران در شرایط نامشخص تعداد 384 نفر در نظر گرفته شد و با استفاده از روش تصادفی ساده انتخاب شد. به منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی که شامل 15 گویه که با توجه به مبانی نظری و با توجه به بخش کیفی تحقیق استخراج شده است و گویه‌های آن‌ها بر پایه طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت، از کاملاً موافقم (5) تا کاملاً مخالفم (1) تنظیم شده بود برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات نظر 9 نفر از اساتید مدیریت ورزشی که در زمینه تخصص داشتند استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش‌نامه مذکور نیز توسط آزمون بارتلت و آزمون آزمون کفایت نمونه برداری کیزر- می‌یر- ال‌کین^۱ انجام شد که نتایج در جدول (1) گزارش شده است و پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده است تحلیل نتایج این مطالعه به روش معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار *SPSS20* و *Amos ۲۰* انجام شده است.

جدول 1. نتایج آزمون‌های کفایت حجم نمونه گیری

حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی	
شاخص KMO	0/543
آزمون بارتلت	سطح معناداری=0/001
تقریبی از آماره کای دو=	642/453 درجه آزادی=293

^۱ Kaiser- Meyer- Olkin Measure

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

میزان آلفا	0/87
------------	------

یافته‌های بخش کمی پژوهش

برای بررسی ساختار عاملی، شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی از روش تحلیل مسیر استفاده گردید. پس از محاسبه مقدار T مربوطه هر عامل مشخص گردید که تمامی شناسایی دلایل وقوع بهبود نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی تأثیر معناداری را دارند. شکل شماره 1 مدل آماری پژوهش حاضر را به نمایش گذاشته است.

همان‌طور که جدول 4 نشان می‌دهد تمامی متغیرها دارای اثر معناداری می‌باشد.

جدول 4. اثرات مستقیم متغیرها

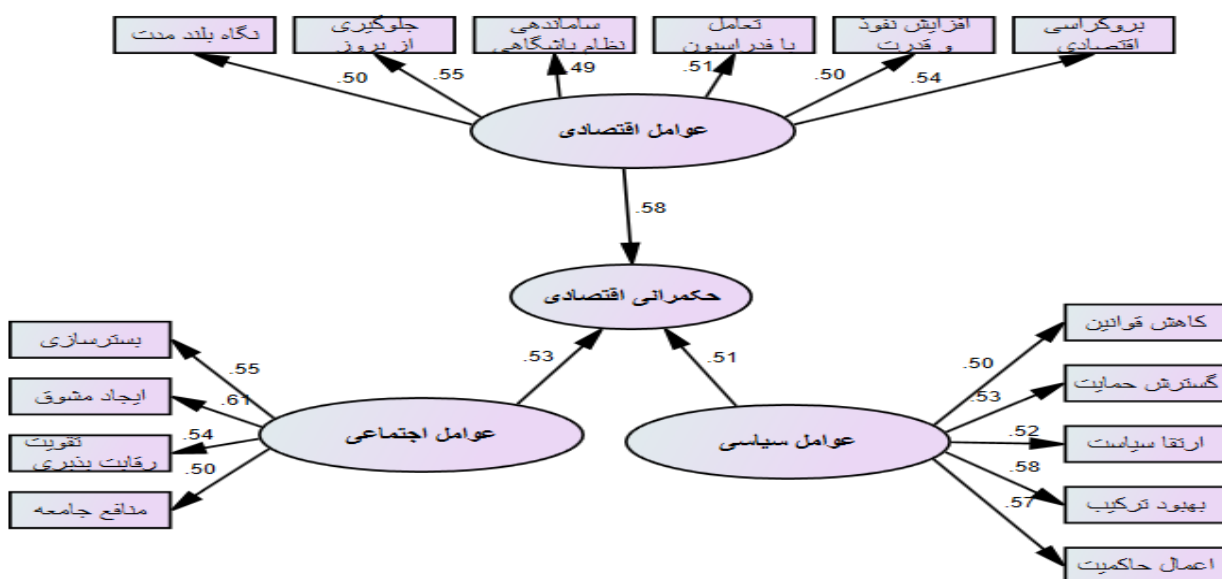
متغیرهای پژوهش	برآورد استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	سطح معناداری فرضیات	قبول
عوامل سیاسی بر حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی تأثیر می‌گذارد	0.51	0.101	5.36	0.001	قبول
عوامل اجتماعی بر حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی تأثیر می‌گذارد	0.53	0.255	5.12	0.001	قبول
عوامل اقتصادی بر حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی تأثیر می‌گذارد	0.58	0.154	5.23	0.001	قبول

جدول 5. شاخص‌های برازش مدل

NFL	AGFI	GFI	CFI	RSMEA	X^2/df	Df	X^2
-----	------	-----	-----	-------	----------	----	-------

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

۰/۹۰	۰/۹۲	۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۰۶۸	۲/۱۶	۸۵	۱۸۴/۱۳
------	------	------	------	-------	------	----	--------

شکل ۱: مدل نهایی پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این تحقیق ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در ورزش به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی بود. یکی از عوامل مهم این پژوهش توسعه اقتصادی می‌باشد. این یافته با نتایج مطالعات حسین پور و همکاران (۱۳۹۵) مبنی بر این که فضای اقتصاد کشور بر اساس فرض وجود حداکثر تحریم‌ها و فشارها، به صورت فعال طراحی می‌شود. رویکردهای اقتصاد مقاومتی عبارتند از: جهادی، انعطاف‌پذیر، مولی، برون‌زا، درون‌زا و پیشرو. همچنین این رویکرد اهداف خاصی را دنبال می‌نماید از جمله: استحکام بخشیدن به کشور و غیرقابل نفوذ ساختن آن در برابر دشمن، رونق تولید و اشتغال، رشد اقتصادی و رفاه، اقتدار حقیقی و آبروی بین‌المللی، عینیت بخشی به الگوی الهام بخش اقتصادی اسلامی و تحقق اقتصادی مبتنی بر دانش و فناوری عدالت‌بنیان، درون‌زا و برون‌گرا می‌دانستند. قربانی و همکاران (۱۳۹۹)، خارکن و همکاران (۱۴۰۰) مبنی بر اینکه به رویکرد اقتصاد مقاومتی در شرایط تحریم‌های بین‌المللی اشاره داشتند همخوان و همسو است. در این راستا یکی از عوامل موثر سیاست پولی در کشور است هوانگ و همکاران (۲۰۱۸) سیاست‌های مالی را یکی از ابزارهای مهم و تأثیرگذار بر رشد و توسعه اقتصادی می‌داند و در واقع

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

پایداری سیاست مالی یکی از نگرانی‌های عمده سیاستگذاران اقتصادی کشورهای جهان است، زیرا سیاست مالی ناپایدار می‌تواند حجم سرمایه گذاری و در نتیجه، رشد اقتصادی پایدار را تهدید کند

بنابراین می‌توان اذعان نمود که حجم تامین مالی و قدرت تامین مالی یکی دیگر از عوامل علی در تامین مالی باشگاه‌های ورزشی با رویکرد اقتصاد مقاومتی در شرایط تحریم هستند. محمدی و همکاران (۱۳۹۹) و پاک دلان (۱۴۰۰) به این نتیجه رسید که در مجموع ۲۷ راهکار منابع مالی ورزش دانش‌آموزی شناسایی شد که در قالب شش عامل اصلی دسته‌بندی شدند. چهار عامل شناسایی شده (ظرفیت بودجه رسمی، ظرفیت‌های قانونی، مدیریت بودجه، توسعه منابع انسانی) و دو عامل دیگر (استفاده از خیرین و وجوهات شرعی، جذب اسپانسر و مشارکت بخش خصوصی) می‌باشد. هنری و خزایی (۱۳۹۹) و خارکن (۱۴۰۰)، جلالی (۱۳۹۶) مبنی بر حجم تامین مالی و قدرت تامین مالی و زمان تامین مالی با پژوهش حاضر در یک راستا است.

یکی دیگر از عوامل علی اثر گذار بر تامین باشگاه‌های ورزشی، جذابیت‌های ورزش و رابطه آن با اقتصاد است در این راستا می‌توان اذعان نمود که ورزش یک فعالیت نهادینه است که مستلزم کاربرد نیروی جسمانی شدید با استفاده از مهارت‌های جسمانی پیچیده به وسیله شرکت کنندگانی است که، توسط عوامل درونی و بیرونی تحریک می‌شوند و خلاقیت و نوآوری و ابتکار در صنعت ورزش و برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت می‌تواند موجب رشد اقتصادی ورزش گردد. در این راستا می‌توان بیان نمود که ورزش و اقتصاد در تعامل با یکدیگرند. از یک طرف دولت‌ها و شرکت‌های خصوصی با سرمایه‌گذاری در امر ورزش می‌توانند از منابع بسیار بهره‌مند شوند و از طرف دیگر ورزش در جنبه‌های مختلف توسعه اقتصادی آن‌ها می‌تواند نقش مؤثری داشته باشد که، با تحقیقات شریفی و رحیمی (۱۴۰۰)، هاروارد و کرامپتون (۲۰۱۴)، قادری و همکاران (۱۳۹۸)، لی (۲۰۱۹) همسو است.

یکی دیگر از عوامل علی، مخاطبان گسترده در تامین مالی باشگاه‌های ورزشی است. بنابراین والزل در تحقیق خود بیان می‌دارد که گرایش رو به رشد مردم به ورزش به علل مختلفی از جمله افزایش اوقات فراغت، گرایش شدید به تندرستی، رایج شدن شرکت در فعالیت‌های ورزشی، افزایش درآمدهای خانوار و شیوع ورزش حرفه‌ای از یک سو و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی بیشتر از سوی دیگر، اهمیت اقتصادی صنعت ورزش را دوچندان کرده‌است که با نتایج پژوهش حاضر و همچنین پژوهش رودریگز (2020) همسو می‌باشد. در این راستا عسکری و

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

همکاران (۱۳۹۹) نشان دادند که عوامل مختلفی بر توسعه اقتصاد ورزش تاثیر گذار هستند این عوامل در قالب ۶ مقوله اصلی دسته بندی شدند. مقوله‌ها شامل: اعتبار ورزش، توسعه ورزش، عوامل تجاری اقتصادی، فعالیت‌های تجاری، الزامات حقوقی - حمایتی، الزامات مدیریتی و میزبانی رویدادهای بین‌المللی می‌شوند.

بنابراین برای تامین مالی باشگاه‌های ورزشی با رویکرد اقتصادی مقاومتی در شرایط تحریم باید بر مقوله‌های استخراجی از این پژوهش متمرکز شد که در این صورت می‌توانیم اقتصادی پویا در زمینه ورزش داشته باشیم و عدم توجه به روش‌های تامین مالی در باشگاه‌های ورزشی می‌تواند آسیب‌های جدی در زمینه ایجاد منابع مالی ایجاد نماید و مشکلات اقتصادی را به همراه داشته باشد. نتایج پژوهش عوامل اجتماعی یکی از عوامل مهم حکمرانی اقتصادی می‌باشد (جیکینی ۲۰۱۸) نیز مشخص نمود که مسائل سیاسی نقش مهمی در جهت کاهش آثار منفی تحریم‌ها دارد. برلین (۲۰۰۹) نیز مشخص نمود که انعطاف‌پذیری در حوزه حقوق می‌تواند زمینه جهت کاهش آثار تحریم‌ها را فراهم نماید. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات جیکینی (۲۰۱۸) و گردون (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. به نظر می‌رسد توجه به عوامل سیاسی - حقوقی در ورزش؛ به واسطه کاهش قوانین انحصارگرایانه، ارتقا سیاست‌های عمومی دولت در باشگاه‌های ورزش و همچنین ارتقا سیاست‌های عمومی دولت در باشگاه‌های ورزشی می‌تواند به قدرتمند شدن جنبه‌های داخلی و خارجی ورزش کمک نماید و باشگاه‌های ورزشی را در مسیر کاهش آثار نامطلوب تحریم‌ها را فراهم نماید. بدون شک عوامل سیاسی - حقوقی سبب می‌گردد تا انعطاف‌پذیری در حوزه قوانین و مقررات ایجاد گردد و حمایت سیاسی از ورزش شکل گیرد تا بتوان آثار منفی تحریم‌ها را کاهش داد.

گردون (۲۰۱۶) در تحقیق خود که با هدف بررسی تحریم‌های اقتصادی در کشور کوبا انجام گرفت؛ پس از بررسی‌های خود اشاره داشت که تحویل مدیریتی و ایجاد نوآوری یکی از راهکارهای مهم در جهت دور زدن تحریم‌ها می‌باشد. کروس (۲۰۰۵) نیز مشخص نمود که جنبه‌های مدیریتی می‌تواند آثار منفی تحریم‌ها را به صورت مناسبی کاهش دهد. به نظر می‌رسد عوامل مدیریتی از جمله نگاه بلند مدت مدیران به مساله اقتصاد، جلوگیری از بروز بدهی‌های بین‌المللی، تعامل با فدراسیون‌های بین‌المللی جهت ایجاد حمایت‌های مالی، ساماندهی نظام باشگاهی کشور، ایجاد فعالیت‌های تجاری غیرورزشی و کسب میزبانی رویدادهای ورزشی بین‌المللی می‌تواند زمینه جدی در جهت ایجاد راهکارهایی در خصوص مقابله با تحریم‌های بین‌المللی در حوزه ورزش را

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

فراهم نماید. این عوامل می‌تواند زمینه جدی جهت تقویت زیرساخت‌های بازاریابی باشگاه‌های ورزشی را فراهم نماید تا بتوان این باشگاه‌ها در جهت مقابله با تحریم‌های بین‌المللی؛ از توانایی بالاتری برخوردار باشند.

احمدی (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان الگوی راهبرد دیپلماسی تجاری ج.ا.ایران با توجه به جنگ اقتصادی (تحریم اقتصادی)، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تجارت به این نتیجه رسید که انتشار سند دیپلماسی تجاری، مشارکت بخش خصوصی، اصلاح ساختار نهادی، حذف خود تحریمی، تربیت دیپلمات‌های تجاری، مدیریت بخش واردات، حمایت از کسب و کارهای داخلی (کارت هواداری، وام بانکی)، اولویت دهی به کشورهای همسایه، اتصال به زنجیره ارزش جهانی، پرهیز از خام فروشی به عنوان ده راهبرد کلی معرفی کرد. که این نتایج و پژوهش محمدی و همکاران (۱۳۹۸) با تحقیق حاضر در یک راستا می‌باشد

اما در تفسیر این مساله لازم به ذکر است که اگرچه مسائل اقتصادی همواره دارای اهمیت بالایی دارد اما رسیدن به این مساله نیازمند توجه به جنبه‌های مختلفی می‌باشد که بتوان روند دستیابی به جنبه‌های اقتصادی را تسهیل نمود. به عبارتی روش‌های تامین مالی باشگاه‌های ورزشی در کشور ایران نشان دهنده این مهم می‌باشد که روند تامین مالی یک روند پیچیده و دارای مسیرهای مختلف است که، دستیابی به آن نیازمند توجه به مناسبترین روش می‌باشد. استفاده از فعالیت‌های تجاری خارج از ورزش، به عنوان یک مساله مهم و کلیدی می‌تواند نقش مهمی در مسیر ایجاد جریان‌های مالی جدید در باشگاه‌های ورزشی داشته باشد. به عبارتی استفاده از فعالیت‌های تجاری خارج از ورزش منابع جدیدی را برای باشگاه‌های ورزشی ایجاد می‌نماید که این مساله نقش مهمی در شکل‌گیری منابع مالی پایدار در حوزه ورزش دارد. به عبارتی در مسیر پایداری اقتصادی باشگاه‌های ورزشی می‌بایستی ضمن کاهش اکتفا به منابع دولتی؛ شرایط جهت بهره‌گیری از خلاقیت‌ها و نوآوری‌های موجود در جهت ایجاد منابع جدید در باشگاه‌ها را فراهم نمود. از این رو استفاده از فعالیت‌های تجاری خارج از ورزش می‌تواند ضمن توسعه خلاقیت و نوآوری در محیط‌های ورزشی؛ شرایطی جهت ایجاد منابع مالی جدیدی را برای باشگاه‌های ورزشی فراهم نمود. به صورت کلی روش‌های تأمین مالی متعددی برای باشگاه‌های ورزشی وجود دارد که در حال حاضر در سرتاسر دنیا در حال استفاده است، البته هر کشور بسته به شرایط اقتصادی و وضعیت باشگاه خود از بهینه‌ترین آن‌ها بهره‌گرفته است.

تحلیل‌ها داده‌ها نشان داد عوامل سیاسی در جهت حکمرانی یکی از عوامل مهم می‌باشد که این یافته با نتایج مطالعات در پژوهش‌هایی از جمله پیداکو^۱ (2020)، کیا و ماستی^۲ (2019)، نیر و داس^۳ (2019) و وانگ و فانگ^۴ (2019) اشاره شد که در ورزش ایجاد رویه‌هایی جهت تامین مالی اهمیت بالایی دارد. هوس (2020) مشخص نمود که روش‌های تامین مالی جدیدی در عرصه‌های اقتصادی امروزی ایجاد شده است که باعث شده است تا منابع اقتصادی را در این خصوص به همراه داشته باشد. اگرچه پژوهش‌های مختلفی به شناسایی روش‌های تامین مالی باشگاه‌های ورزشی اشاره داشته‌اند. اما این مساله در برخی محیط‌ها از جمله باشگاه‌های ورزشی کشور ایران و به خصوص در شرایط تحریم مورد توجه قرار نگرفته است. به صورتی که امروزه شواهدی در خصوص نحوه پاسخگویی و واکنش باشگاه‌های ورزشی به مشکلات اقتصادی ایجاد شده در شرایط تحریم با توجه به رویکرد اقتصاد مقاومتی وجود نداشته باشد. بنابراین در مسیر روش‌های تامین مالی باشگاه‌های ورزشی با رویکرد اقتصاد مقاومتی در شرایط تحریم سبب گردیده‌است تا باشگاه‌های ورزشی کشور ایران امروزه وابستگی شدیدی به منابع دولتی و جذب منابع مالی از خیرین داشته باشند. در تفسیر این مساله لازم به ذکر است که اگرچه مسائل اقتصادی همواره دارای اهمیت بالایی دارد اما رسیدن به این مساله نیازمند توجه به جنبه‌های مختلف است که، بتوان روند دستیابی به جنبه‌های اقتصادی را تسهیل نمود. به عبارتی روش‌های تامین مالی باشگاه‌های ورزشی در کشور ایران نشان دهنده این مهم می‌باشد که روند تامین مالی یک روند پیچیده و دارای مسیرهای مختلفی است که دستیابی به آن نیازمند توجه به مناسبترین روش می‌باشد. استفاده از فعالیت‌های تجاری خارج از ورزش، به عنوان یک مساله مهم و کلیدی می‌تواند نقش مهمی در مسیر ایجاد جریانهای مالی جدید در باشگاه‌های ورزشی داشته باشد. به عبارتی استفاده از فعالیت‌های تجاری خارج از ورزش منابع جدیدی را برای باشگاه‌های ورزشی ایجاد می‌نماید که این مساله نقش مهمی در شکل‌گیری منابع مالی پایدار در حوزه ورزش دارد. به عبارتی در مسیر پایداری اقتصادی باشگاه‌های ورزشی می‌بایستی ضمن کاهش اکتفا به منابع دولتی؛ شرایط جهت بهره‌گیری از خلاقیت‌ها و نوآوری‌های موجود در جهت ایجاد منابع جدید در باشگاه‌ها را فراهم نمود. از این رو استفاده از فعالیت‌های تجاری خارج از ورزش می‌تواند ضمن توسعه خلاقیت و نوآوری در محیط‌های ورزشی؛

۱. Pedauga

۲. Kaya O, Masett

۳. Nair T, Das

۴. Wang Y, Fang

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

شرایطی جهت ایجاد منابع مالی جدیدی را برای باشگاه‌های ورزشی فراهم نمود. به صورت کلی روش‌های تأمین مالی متعددی برای باشگاه‌های ورزشی وجود دارد که در حال حاضر در سرتاسر دنیا در حال استفاده است، البته هر کشور بسته به شرایط اقتصادی و وضعیت باشگاه خود از بهینه‌ترین آن‌ها بهره‌گرفته است.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا گسترش حمایت‌های قانونی از دست‌اندرکاران اقتصادی در ورزش حرفه‌ای؛ انعطاف‌پذیری قانونی در جهت مقابله با آثار تحریم‌ها را ایجاد نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با ارتقا سیاست‌های عمومی دولت در باشگاه‌های ورزشی در پاسخ به شرایط تحریم؛ سبب بهبود دانش کافی در خصوص این مساله در ورزش حرفه‌ای ایران ایجاد گردد. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا تعامل با فدراسیون‌های بین‌المللی جهت ایجاد حمایت‌های مالی؛ شرایطی جهت حمایت‌های بین‌المللی در مسیر کاهش آثار تحریم‌ها را به وجود آورد. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا ساماندهی نظام باشگاهی کشور در پاسخ به دور زدن تحریم‌ها؛ به ارتقا کیفی و کمی استانداردهای موجود در این خصوص اقدام نمود. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با کسب میزبانی رویدادهای ورزشی بین‌المللی؛ شرایطی جهت بهبود و گسترش فعالیت‌های مقابله‌ای در جهت دور زدن تحریم‌ها را به وجود آورد.

منابع

- احمدی، بهشت؛ یوسفی، بهرام؛ عیدی، حسین. (1397). تحلیل آمیخته از نماگرها و شاخص دیدبان حکمرانی ورزشی، نشریه مدیریت ورزشی، 10(4)، 775-793.
- اسعدی، مرضیه & لطفی هروی، محمد مهدی. (1399). اقتصاد زیست- فناورانه: تحلیل روش‌های ارزیابی و حکمرانی اقتصادی. پژوهشنامه اقتصادی، 183-131، 20(79).
- بخشی آئی، رضا، نیلی، مسعود & برکچیان، سید مهدی. (1401). بررسی اثر نظام سیاسی و منابع طبیعی بر کیفیت حکمرانی اقتصادی. سیاستگذاری عمومی، 55-41، 8(3).
- بشیریان، معصومه، نیکو قدم، مسعود، خوشنودی، عبدالله. (1400). بررسی اثر توسعه اقتصادی بر دموکراسی در چارچوب نظریه نوسازی. بررسی مسائل اقتصاد ایران، 15(1)، 29-58.
- بیگی، وحید، ابوبی اردکان، محمد، مقیمی، سیدمحمد & نوبخت، محمد باقر. (1402). طراحی مدل حکمرانی شرکت‌های دولتی در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی. مدیریت دولتی، 15(1)، شجاع، رضا، محمدی ریوف، مصطفی. (۱۳۹۶). سیاستگذاری مبتنی بر ساختار در ورزش ایران، اولین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری عمومی، تهران، دانشگاه صنعتی شریف- پژوهشکده سیاستگذاری علم، فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف - اندیشکده مطالعات حاکمیت و سیاست گذاری دانشگاه صنعتی شریف، 8-1.

..... پژوهش‌های جامعه‌شناختی، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۲

- پناهی، اسماعیل، آرابی، وحید & جمشیدی، مینا. (1401). اعتبارسنجی الگوی حکمرانی خوب از منظر اقتصادی. فصلنامه علمی مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی. -، 10(2) ،
جمالی، حسین، ذوالفقاری، وحید. (1394). اقتصاد سیاسی توسعه و دموکراسی در برزیل (1960-2011). (فصلنامه
مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی. 7(4). 73-104
حیدرزاده، بهروز، صادقی بروجردی، سعید، شعبانی بهار، غلامرضا، شهلانی باقری، جواد. (1401). تحلیل تماتیک
چالش‌های اقتصادی توسعه ورزش استان‌های غرب ایران. سامانه فصلنامه مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و
جوانان. doi: 10.22034/ssys.2022.2260.2619. , ,
حیدری، نجمه، حکاک زاده، مینا، منوچهری‌نژاد، محسن. (1400). مدل توسعه اقتصادی صنعت ورزش با کاربرد شبکه
های اجتماعی. مطالعات مدیریت ورزشی. 13(68). 63-30.
رضوی، سید محمدحسین، فریدونی، مسعود. (1401). طراحی الگوی کیفی برنامه ریزی اقتصادی باشگاه‌های فوتبال
کشور. سامانه فصلنامه مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و جوانان. doi: -. () ,
10.22034/ssys.2022.2263.2622
رعایانی مهدی، داودآبادی فراهانی محسن. بررسی اصل عدالت در حکمرانی اقتصادی مبتنی بر نظریه شهید صدر (با
تأکید بر عدالت توزیعی). فصلنامه تحقیقات بنیادین علوم انسانی. ۱۴۰۰؛ ۷(۱): ۱۰۷-۱۳۲
زارع، علیرضا، ایزدی، بهزاد، راشر، دنی، دیکسون، جیف. (1401). مستند سازی دانش تجربی مدیران ورزشی: رویکرد
کلان به توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران. سامانه فصلنامه مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و جوانان () ,
doi: 10.22034/ssys.2022.1922.2365. -
سیاه بیدی کرمانشاهی، سعید. (1397). دموکراسی اقتصادی در حقوق کار. وکیل مدافع. 8(17). 90-69.
شجاع، زهره، پیمانی زاد، حسین، کشتی دار، محمد، فهیم دوین، حسن. (1400). تدوین مدل نظری راهبردها و پیامدهای
به کارگیری ایفلوئنسرهای ورزشی در رسانه‌های اجتماعی با تأکید بر مصرف کالاهای ایرانی (با رویکرد داده
بنیاد). مطالعات مدیریت ورزشی. 13(66). 140-115.
ضابطیان، رسول، اسماعیلی، محمدرضا، حاجی انزهایی، زهرا، منوچهری، جاسم. (1401). تدوین چارچوب مفهومی
مدیریت اثرات بحران اقتصادی بر ورزش کشور. سامانه فصلنامه مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و جوانان () ,
doi: 10.22034/ssys.2022.2375.2708. -
طاهری، صنم (1400). بررسی جایگاه عدالت در حکمرانی اقتصادی از منظر اسلام، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه
علامه طباطبائی، دانشکده اقتصاد
غلامی، اصغر، امامی، فرشاد، امیرنژاد، سعید، سیارنژاد، جمشید. (1400). شناسایی عوامل موثر بر حکمرانی مطلوب در
ساختار ورزش قهرمانی کشور. مطالعات مدیریت ورزشی. doi: 10.22089/smrj.2021.10136.3325. -. () ,
غفوری، فرزاد، مهری، سامان. (1400). شناسایی و رتبه بندی مولفه‌های قدرت هوشمند در ورزش. نشریه مدیریت
ورزشی. doi: 10.22059/jsm.2022.332383.2830. -. () ,
فقه مجیدی، علی، سلامی، فریبا، ضرونی، زهرا. (1396). بررسی اثر دموکراسی بر رشد اقتصادی در کشورهای
درحال توسعه. پژوهشنامه علوم سیاسی. 12(4). 164-137
لیچ، لیل، عقیلی، سید وحید & نجسته باقرزاده، حسن. (1400). تحلیل مضامین اقتصادی بیانیه گام دوم
انقلاب. فصلنامه علمی مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی. -، 9(4) ،

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

- محمدی عسگرآبادی، مسعود، عیدی، حسین، عباسی، همایون. (1399). تحلیل تماتیک عوامل موثر بر توسعه اقتصاد ورزش ایران، فصل نامه مدیریت و توسعه ورزش، 9(4). 79-70
- میرزایی پری، یحیی؛ خلیلی، مهدی؛ رضایی، اطهر. (۱۳۹۷). حکمرانی داده؛ ضرورتی برای مواجهه با تحولات پیش روی صنعت بیمه، بیست و پنجمین همایش ملی بیمه و توسعه، تهران، پژوهشکده بیمه، 9-1.
- میمنت آبادی، امیر، حسینی، شمس الدین، پدرام، عبدالرحیم، خلیلیان، صادق (1399). سناریوهای دهه آینده نظام اقتصادی تعاونی های کشور، نشریه تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی اسران، (4). 816-797.
- Alonso Dos Santos, M., Calabuig Moreno, F. (2020). Management, marketing and economy in sports organizations. 28, 175-179
- Mahaputra, M. R., & Saputra, F. (2021). Application Of Business Ethics And Business Law On Economic Democracy That Impacts Business Sustainability. Journal of Law, Politic and Humanities, 1(3), 115-125.
- Mungiu-Pippidi, A. (2020). The Rise and Fall of Good-Governance Promotion. Journal of Democracy, 31(1), 88-102.
- Helliwell, J. F., Huang, H., Grover, S., & Wang, S. (2018). Empirical linkages between good governance and national well-being. Journal of Comparative Economics, 46(4), 1332-1346.
- Keping, Y. (2018). Governance and good governance: A new framework for political analysis. Fudan Journal of the Thomas, C. (2020). Race as a Technology of Global Economic Governance. UCLA L. Rev., 67, 1860.
- Ladi , S., & Tsarouhas, D. (2020). EU economic governance and Covid-19: policy learning and windows of opportunity. Journal of European Integration, 42(8), 1041-1056.
- Ansell, C., & Torfing, J. (Eds.). (2022). Handbook on theories of governance. Edward Elgar Publishing.
- Zhang, Y., Pinkse, J., & McMeekin, A. (2020). The governance practices of sharing platforms: Unpacking the interplay between social bonds and economic transactions. Technological Forecasting and Social Change, 158, 120133.
- Farazmand, A. (Ed.). (2023). Global encyclopedia of public administration, public policy, and governance. Springer Nature.
- Mauerhofer, V. (2019). An introduction and overview on law, politics and governance: Institutions, organizations and procedures for Ecological Economics. Ecological Economics, 165, 106396.
- Khudoyarov, R. (2022). Improving economic governance in a market economy. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(2), 610-612.
- Shahbaz, M., Wang, J., Dong, K., & Zhao, J. (2022). The impact of digital economy on energy transition across the globe: The mediating role of government governance. Renewable and Sustainable Energy Reviews, 166, 112620.
- GALLI, G. (2023). The role of public investments in the EU economic governance framework.
- Chryssogelos, A. (2023). 6. Contesting international economic governance: the 'people' and trade in the Trump and Brexit rhetoric. Contestation and Polarization in Global Governance: European Responses, 108.

- Bailey, D., Labory, S., & Tomlinson, P. R. (2023). 19. Industrial policy beyond market failure: structural dynamics, innovation and economic governance for industrial development. *Handbook of Industrial Development*, 322.
- Pandey, N., Andres, C., & Kumar, S. (2023). Mapping the corporate governance scholarship: Current state and future directions. *Corporate Governance: An International Review*, 31(1), 127-160. *Humanities and Social Sciences*, 11(1), 1-8.
- Prinos, I., & Manley, J. (2022). The Preston Model: Economic Democracy, Cooperation, and Paradoxes in Organisational and Social Identification. *Sociological Research Online*, 13607804211069398.
- Alonso Dos Santos, M., Calabuig Moreno, F. (2020). Management, marketing and economy in sports organizations. 28, 175-179
- Burczak, Theodore. "Economic Democracy, Democratic Planning, and Human Autonomy: A Comment on Adaman and Devine." *Rethinking Marxism* 34, no. 2 (2022): 212-217.
- Chomsky, Noam, Robert Dahl, Michael Walzer, and Marc Fleurbaey. "Economic Democracy." *Would Democratic Socialism Be Better?* (2022): 108.
- Di Marco, A. (2019). The internal governance of sporting organisations: international convergences on an idea of democracy. *The International Sports Law Journal*, 19(3), 171-183.
- Escamilla-Fajardo, P., Núñez-Pomar, J. M., & Prado-Gascó, V. (2021). Economic performance in Spanish sports clubs: Entrepreneurial orientation of professional and non-professional teams analysed through fsQCA. *European Journal of International Management*, 15(2-3), 214-230
- Garamvölgyi, B., Begović, M., & Dóczi, T. (2021). Sport Diplomacy in Hybrid Regimes: The Cases of Hungary and Montenegro. *Journal of Global Sport Management*, 1-18.
- Gunderson, R. (2019). Work time reduction and economic democracy as climate change mitigation strategies: or why the climate needs a renewed labor movement. *Journal of Environmental Studies and Sciences*, 9(1), 35-44.
- Huang, J., Roberts, H., & Tan, E. K. (2018). The Impact of Media Sentiment on Firm Risk, Corporate Investment and Financial Policies.
- Hammond, A. M. (2022). Financing sport post-COVID-19: using Modern Monetary Theory (MMT) to help make a case for economic recovery through spending on sport and recreation. *Managing Sport and Leisure*, 27(1-2), 40-44.
- Ibsen, Bjarne, Karsten Elmoose-Østerlund, Svenja Feiler, Christoph Breuer, Ørnulf Seippel, Jan-Willem Van der Roest, and Jeroen Scheerder. "Democratic participation in voluntary associations: A multilevel analysis of sports clubs in Europe." *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* 30, no. 5 (2019): 1148-1163.
- McGaughey, E. (2021). The International Labour Organization's Next Century: Economic Democracy, and the Undemocratic Third. *King's Law Journal*, 32(2), 287-305.
- Meier, M., Tan, K. H., Lim, M. K., & Chung, L. (2018). Unlocking innovation in the sport industry through additive manufacturing. *Business Process Management Journal*.
- Mahaputra, M. R., & Saputra, F. (2021). Application Of Business Ethics And Business Law On Economic Democracy That Impacts Business Sustainability. *Journal of Law, Politic and Humanities*, 1(3), 115-125.

ارائه مدلی برای نظام حکمرانی اقتصادی در سازمان‌های ورزشی به استناد عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی

- Prinos, I., & Manley, J. (2022). The Preston Model: Economic Democracy, Cooperation, and Paradoxes in Organisational and Social Identification. *Sociological Research Online*, 13607804211069398.
- Rascher, D. A., Maxcy, J. G., & Schwarz, A. (2021). The unique economic aspects of sports. *Journal of Global Sport Management*, 6(1), 111-138.
- Summers, J., & Chillias, S. (2021). Working in employee-owned companies: The role of economic democracy skills. *Economic and Industrial Democracy*, 42(4), 1029-1051.
- Silvestre, B.S. & Țîrcă, D.M. (2019). Innovations for sustainable development: Moving toward a sustainable future. *Journal of Cleaner Production*, 208, 325-332.
- Vianna, A. C., & Mollick, A. V. (2018). Institutions: Key variable for economic development in Latin America. *Journal of Economics and Business*, 96, 42-58.
- Vrousalis, N. (2018). Workplace democracy implies economic democracy. Forthcoming in the *Journal of Social Philosophy*.
- Yuen, B. (2008). Sport and urban development in Singapore. *Cities*, 25(1), 29-36.
- Zhang, J. J., Kim, E., Mastromartino, B., Qian, T. Y., & Nauright, J. (2018). The sport industry in growing economies: critical issues and challenges. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*, 19(2), 110-126.